

Artikel

Faktor Dorongan Penglibatan Belia dalam Keusahawanan di Daerah Kota Tinggi, Johor
(*Youth Involvement Push Factors in Entrepreneurship at Kota Tinggi District, Johor*)

Shahrien Aina Najwa Said¹, Fatin Umaira Muhamad Azian^{1*} & Suhana Ismail²

¹Pusat Kajian Pembangunan, Sosial & Persekitaran (SEEDS), Fakulti Sains Sosial & Kemanusiaan (FSSK),
Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor, Malaysia

²Kolej Pengajian Alam Bina, Universiti Teknologi MARA, 40450 Shah Alam, Selangor, Malaysia

*Pengarang Koresponden: fatin.umaira@ukm.edu.my

Diserah: 01 Januari 2024

Diterima: 02 Februari 2024

Abstrak: Penglibatan belia dalam keusahawanan merupakan salah satu aspek yang amat ditekankan kerajaan bermula pada Rancangan Malaysia Kelapan (RMKe-8) dan Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) lagi. Namun begitu, penularan Covid-19 yang berlaku telah meningkatkan kadar pengangguran belia di Malaysia. Oleh itu, antara bidang pekerjaan yang dilihat berpotensi membantu belia semasa pasca Covid-19 adalah melalui keusahawanan. Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti jenis-jenis aktiviti keusahawanan belia di Daerah Kota Tinggi. Selain itu, kajian ini juga bertujuan untuk mengenalpasti faktor-faktor yang mendorong belia melibatkan diri dalam bidang keusahawanan. Persampelan bertujuan yang merujuk kepada teknik persampelan bukan kebarangkalian digunakan dan data diperolehi melalui borang soal selidik. Seramai 382 orang usahawan yang terdiri daripada golongan belia telah menjawab borang soal selidik tersebut. Seterusnya, data yang diperolehi dianalisis secara deskriptif menggunakan perisian SPSS. Hasil penemuan kajian menunjukkan bahawa jenis aktiviti keusahawanan makanan adalah lebih ramai berbanding jenis aktiviti keusahawanan lainnya. Penemuan kajian turut mendapati, majoriti usahawan bersetuju bahawa faktor individu dan faktor persekitaran telah mendorong mereka melibatkan diri dalam bidang keusahawanan. Kajian ini memberi gambaran positif kepada pihak kepentingan di Negeri Johor, terutamanya di Daerah Kota Tinggi untuk sentiasa menggalakkan usahawan berdaya saing dalam menjalani aktiviti keusahawanan.

Kata kunci: Faktor dorongan; belia; keusahawanan; Johor; pasca covid

Abstract: The involvement of youth in entrepreneurship is one of the aspects that the government strongly emphasized starting from the Eighth Malaysia Plan (8th RM) and the Ninth Malaysia Plan (9th RM). However, the spread of Covid-19 has increased the youth unemployment rate in Malaysia. Therefore, among the areas of employment that are seen as potentially helpful post-Covid-19 is through entrepreneurs. This study aims to identify the types of youth entrepreneurial activities in Kota Tinggi District. In addition, this study also aims to identify the factors that encourage youth to get involved in the entrepreneurship. Purposive sampling refers to a group of non-probability sampling techniques will be used and data will be obtained through a questionnaire. A total of 382 entrepreneurs from various youth groups have answered the questionnaire. Next, the data obtained was analyzed descriptively using SPSS software. The findings of the study show that there are more types of food entrepreneurial activities than other types of entrepreneurial activities. The findings of the study also show that most entrepreneurs agree that individual factors and environmental factors have encouraged them to get involved in the entrepreneurship. This study gives a positive impression to stakeholders in the State of Johor, especially in the Kota Tinggi District to always encourage entrepreneurs to be competitive in carrying out entrepreneurial activities.

Keywords: Push factors; youth; entrepreneurship; Johor; post-covid

Pengenalan

Pada masa kini, penglibatan belia dalam keusahawanan merupakan salah satu aspek yang amat ditekankan oleh kerajaan. Namun, tidak semua golongan belia mampu melibatkan diri di dalam bidang tersebut. Hal ini kerana, terdapat pelbagai sektor pekerjaan lain telah diceburi oleh belia misalnya pekerjaan dari sektor pertanian, pembinaan, perkhidmatan, pembuatan dan sebagainya. Trend penyertaan penduduk Malaysia juga dilihat meningkat dari tahun 2017 sebanyak 11.96 juta ke 12.47 juta pada tahun 2019. Walaupun terdapat peningkatan dalam penyertaan bidang keusahawanan, Wan Mohd, Mamat dan Nor (2018) menyatakan penduduk Malaysia masih kurang aktif memilih bekerja sebagai usahawan dan ianya memberi gambaran bahawa rakyat Malaysia cenderung untuk memilih pekerjaan di sektor awam dan swasta berbanding pekerjaan sebagai usahawan dan tidak terkecuali golongan belia.

Dalam pada itu, terdapat juga golongan belia yang masih tidak mempunyai pekerjaan (penganggur). Berdasarkan laporan Jabatan Perangkaan Malaysia (2021), kadar pengangguran belia yang berumur antara 15 hingga 30 tahun pada Februari 2020 menunjukkan peratusan sebanyak 6.4% dan terdapat peningkatan sebanyak 2.8% pada Februari 2021. Menurut Nizam Yatim (2021), penularan Covid-19 merupakan salah satu faktor berlakunya peningkatan kadar pengangguran belia di Malaysia. Malah bukan itu sahaja, belia yang bekerja dalam pelbagai sektor pekerjaan juga turut terkesan disebabkan wabak pandemik yang berlaku kini.

Pada waktu ini, antara bidang pekerjaan yang boleh disertai belia bagi menjana pendapatan adalah menerusi bidang keusahawanan seperti yang telah disarankan oleh kerajaan melalui (RMKe-8) dan (RMKe-9). Hal ini kerana, keusahawanan dapat dilihat berpotensi sebagai salah satu bidang pekerjaan yang dapat menyumbang kepada pendapatan belia. Antara jenis keusahawanan yang berpotensi dan membawa pulangan yang lumayan semasa pasca Covid-19 ini adalah menerusi jenis perniagaan perkhidmatan sanitasi, bisnes peruncitan komuniti, perkhidmatan penghantaran, penjualan produk jenis ubatan dan imunisasi tubuh, pembangunan laman sesawang dan sebagainya (Khairil & Zubir, 2020). Menurut Nor Suhaily, Muhammad Shahreza, Nur Suriana, Shuhaimi dan Suhaila (2016), belia pada hari ini memiliki pelbagai ilmu, kemahiran dan pengetahuan asas mengenai perniagaan. Pengetahuan serta kemahiran yang dimiliki oleh pembangunan teknologi hari ini memudahkan proses mereka untuk menjadi usahawan. Dengan adanya sistem teknologi semakin meluas, belia boleh menggunakannya sebagai sebuah platform untuk mempromosikan keusahawanan yang dijalankan.

Justeru itu, kajian ini penting untuk mengetahui apakah jenis aktiviti-aktiviti perniagaan yang dijalankan oleh belia di lokasi kajian dan apakah faktor-faktor yang mendorong usahawan belia melibatkan diri dalam bidang keusahawanan. Secara umumnya, kajian mengenai faktor dorongan dalam perniagaan telah banyak dikaji oleh pengkaji terdahulu. Misalnya, menurut kajian Nor Suhaily et al. (2016), faktor utama yang mempengaruhi penglibatan belia dalam bidang keusahawanan adalah disebabkan oleh faktor ingin berdikari, faktor pengetahuan dan kemahiran, faktor risiko perniagaan dan faktor pendidikan. Manakala menurut kajian Maisarah Che & Sarmila (2017), faktor-faktor yang mempengaruhi penglibatan belia dalam keusahawanan terdiri daripada dua faktor utama iaitu (i) faktor individu yang terdiri daripada peluang, sikap, pengetahuan dan latar belakang dan (ii) faktor persekitaran yang terdiri daripada jaringan dan sokongan. Walaupun sudah terdapat banyak kajian yang dilakukan mengenai faktor dorongan dalam keusahawanan. Namun, masih wujudnya jurang kajian yang berlaku. Hal ini kerana, menerusi kajian terdahulu pengkaji tidak berhadapan dengan situasi wabak Covid-19 yang melanda seluruh dunia.

Oleh itu, kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti faktor-faktor yang mendorong usahawan terlibat dalam bidang keusahawanan dengan mengambil kira impak wabak Covid-19 yang berlaku pada masa kini. Malah bukan itu sahaja, kajian ini juga penting untuk dikaji kerana analisis awal atau kajian awal mengenai faktor-faktor yang mendorong belia melibatkan diri dalam bidang keusahawanan di Kota Tinggi didapati masih tiada kajian yang dilakukan di daerah tersebut. Hal ini secara tidak langsung, memberi peluang kepada pengkaji untuk mengkaji mengenai tajuk berkenaan di Kota Tinggi.

Sorotan Literatur

1. Belia

Belia atau lebih dikenali sebagai remaja merupakan kata yang berasal daripada Latin iaitu *'adolescere'*. Perkataan tersebut, membawa maksud kepada semakin meningkat kematangan seseorang individu. Kematangan yang dimaksudkan merupakan sebuah proses atau perkembangan dimana ianya adalah untuk memantapkan identiti sebagai seseorang individu bermulanya daripada perubahan melalui tubuh badan, kematangan fikiran, perkembangan emosi, pengurusan kewangan dan ekonomi dan kesediaan diri sebagai orang dewasa (Rohana Tan & Norhasni, 2014)

Selain itu, belia atau lebih dikenali sebagai remaja dirujuk sebagai individu yang berumur antara 15 hingga 24 tahun (United Nations, 2014). Manakala, menurut Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) belia dapat ditakrifkan sebagai individu yang berumur antara 15 hingga 24 tahun (Junaidi et al., 2012). Kesatuan Negara-Negara Bekas Jajahan British atau dikenali sebagai Pertubuhan Commonwealth pula berpendapat belia adalah individu yang berumur antara 15 hingga 29 tahun (Safiah Suhaimi et. al., 2016). Secara umumnya, takrifan mengenai belia tidak dapat ditentukan secara tepat. Hal ini kerana, setiap badan, persatuan atau negara mempunyai pandangannya yang tersendiri mengenai definisi belia. Begitu juga menurut Tuan Pah & Lilah (2016) yang menyokong bahawa definisi belia tidak dapat ditentukan dengan tepat kerana setiap negara mempunyai pelbagai pendapat dan pandangan mengenai definisi belia mengikut ketetapan negara masing-masing.

Menurut Akta 668 Pertubuhan Belia dan Pembangunan 2007, belia merupakan individu yang berumur antara 15 hingga 40 tahun. Namun menjelang tahun 2015, Dasar Belia Malaysia (DBM) yang diketuai oleh mantan Menteri Kementerian Belia dan Sukan Malaysia (KBS) iaitu Yang Berhormat Khairy Jamaluddin dengan membawa visi baru menterjemahkan had umur belia daripada 40 tahun kepada 30 tahun (Mohd Fauzi, 2020). Ini bermakna, kini belia di Malaysia adalah mereka yang berumur antara 15 hingga 30 tahun. Golongan belia terdiri daripada beberapa kategori kelompok berdasarkan umur dan kegiatan mereka.

2. Keusahawanan

Usahawan

Istilah usahawan merupakan kata yang berasal dari Perancis iaitu "entreprendre". Sehingga kini istilah tersebut masih digunakan di dalam Bahasa Inggeris iaitu "entrepreneur". Menurut pandangan Isma & Mohd Zahir (2011), usahawan dapat didefinisikan sebagai 'perantara atau pengambil'. Perantara yang dimaksudkan merupakan individu yang berada ditengah-tengah antara pembekal dan pelanggan disamping mengambil risiko untuk berjaya dalam perniagaannya. Menurut Shamsiah & Nor'Azah (2014), usahawan dapat ditakrifkan sebagai individu yang tidak hanya memfokuskan kepada mencipta kekayaan tetapi turut serta kepada pembahagian kekayaan dalam menyumbang kepada kesejahteraan ekonomi. Manakala Nurzulaikha & Noor Aslinda (2021), usahawan dapat didefinisikan sebagai individu yang bekerja sendiri yang bermakna mereka bekerja untuk diri sendiri, membuat keputusan sendiri termasuk strategik, kewangan dan pengurusan.

Aktiviti Keusahawanan

Menurut kajian Mohd Nasir et al. (2010), dalam perspektif islam terdapat lima (5) bahagian bidang keusahawanan yang telah dinyatakan di dalam al-Quran. Bidang tersebut terdiri daripada (1) bidang pertanian, (2) bidang penternakan, (3) bidang perlombongan, (4) bidang perikanan dan (5) bidang perusahaan. Namun begitu, lima (5) bahagian keusahawanan tersebut merupakan asas kepada aktiviti keusahawanan yang boleh dijalankan oleh masyarakat. Walaupun begitu menerusi kajian Azlizan et al. (2012), terdapat lapan (8) jenis aktiviti keusahawanan yang telah dikenalpasti. Jenis-jenis aktiviti tersebut, terdiri daripada beberapa cabang aktiviti yang berbeza seperti 1) penternakan, 2) makanan, 3) pertanian, 4) jahitan, 5) bengkel, 6) kedai runcit, 7) kraf tangan dan 8) bidang yang tidak pasti. Daripada hasil kajian tersebut, dapat dilihat bahawa keseluruhan aktiviti-aktiviti keusahawanan yang dijalankan adalah dalam skala yang kecil dan hanya melibatkan pasaran tempatan sahaja. Namun begitu, jenis-jenis aktiviti keusahawanan di sesebuah kawasan itu berbeza dan bergantung kepada jenis aktiviti keusahawanan di lokasi kajian yang dipilih.

Faktor Dorongan

Terdapat dua faktor utama sebagai faktor dorongan dalam keusahawanan iaitu faktor individu dan faktor persekitaran.

i. Faktor individu

Faktor individu merupakan perkara yang melibatkan diri individu itu sendiri yang menjadi pendorong kepada bidang keusahawanan yang dipilih. Menerusi kajian Maisarah & Sarmila (2017) antara faktor-faktor individu yang telah dikenalpasti dapat dilihat menerusi peluang, sikap dan pengetahuan dan kemahiran.

Berdasarkan kajian Maisarah & Sarmila (2017), peluang merupakan elemen utama faktor penglibatan belia di dalam sesebuah keusahawanan. Hal ini kerana, peluang telah dikenalpasti sebagai pemberi pekerjaan, penjana pendapatan dan pemberi keuntungan kepada usahawan. Dan daripada hasil kajian tersebut, kebanyakan responden menyatakan penyertaan mereka sebagai usahawan telah memberi pendapatan dan keuntungan kepada mereka. Malah bukan itu sahaja, bidang keusahawanan ini juga dilihat mampu membuka peluang pekerjaan kepada belia yang terlibat. Hal ini kerana, persaingan pekerjaan yang semakin mencabarmendorong kepada kesukaran golongan belia dalam memperoleh pekerjaan.

Sikap merupakan salah satu faktor yang mendorong seseorang individu itu untuk menyertai bidang keusahawanan. Menurut Jeffrey et al. (2013), sikap yang positif dalam diri seseorang individu akan membawa kepada penerimaan yang baik. Manakala, sikap individu yang negatif pula akan membawa kepada penerimaan yang negatif. Berdasarkan hasil kajian Maisarah & Sarmila (2017), ianya menunjukkan bahawa sikap boleh dikaitkan dengan minat dan keinginan untuk berdikari.

Minat pula ditafsirkan sebagai suatu keinginan, kesukaan dan kecenderungan kepada sesuatu perkara. Minat merupakan salah satu item faktor yang mendorong belia melibatkan diri didalam bidang keusahawanan kerana ianya merupakan antara aspek terpenting. Sekiranya sesuatu perkara itu tidak dilakukan dengan minat maka seseorang individu itu tidak akan bercenderung untuk melakukan sesuatu perkara itu secara mendalam. Hasil kajian menunjukkan bahawa responden mengatakan bahawa penglibatan mereka sebagai usahawan tani adalah disebabkan minat terhadap sektor pertanian. Keinginan Untuk Berdikari pula ditakrifkan sebagai sesuatu yang tidak mengharap orang lain untuk membantunya, berdiri diatas kaki sendiri atau belajar hidup sendiri. Usahawan secara umumnya, dapat dicirikan sebagai individu yang bekerja sendiri dan tidak terikat dengan mana-mana arahan dari orang lain. Malah, pengurusan masanya juga lebih fleksibel.

Menurut Douglas & Shepherd (2002), individu yang mempunyai kecenderungan kepada bidang keusahawanan yang tinggi akan mempamerkan sikap yang lebih positif terhadap risiko dan lebih berdikari. Kajian Nor Suhaily et al. (2016), menunjukkan faktor penglibatan belia dalam bidang keusahawanan adalah disebabkan oleh keinginan berdikari dan sanggup mengeluarkan sejumlah wang serta meminjam anggota keluarga sebagai modal permulaan. Menurut kajian Thuaiyah@Suaibah et al. (2007), ianya juga memberikan pendapat yang sama mengenai salah satu faktor penglibatan wanita dalam bidang keusahawanan juga adalah disebabkan oleh keinginan berdikari. Malah menurut kajian itu lagi, berdikari juga membolehkan seseorang itu untuk merangka peraturan, garis panduan masa berkerjanya sendiri.

Pengetahuan dapat ditakrifkan sebagai perihal mengetahui atau apa-apa yang diketahui seseorang sama ada dalam ilmu sains, ilmu matematik, ilmu bahasa serta ilmu dipelajari sama ada secara formal atau tidak formal. Manakala kemahiran pula, ditakrifkan sebagai kecekapan atau kepandaian dalam sesuatu bidang. Pengetahuan dan kemahiran yang dimaksudkan di dalam keusahawanan adalah mengenai cara pengurusan kewangan, pengurusan operasi, pengurusan pemasaran, pengurusan produk dan sebagainya. Kemahiran keusahawanan yang sedia ada juga perlu dipertingkatkan selari dengan perkembangan teknologi dan sistem komunikasi alaf baru. Ianya termasuk kemahiran penggunaan internet, kemahiran berbahasa dan kemahiran khusus di dalam bidang keusahawanan (Nurulhayah et al., 2018).

Menurut kajian Maisarah & Sarmila (2017), ilmu pengetahuan usahawan belia tidak hanya perlu bersandar kepada kemahiran yang dimiliki sahaja tetapi perlulah melalui perkongsian pengetahuan sesama komuniti. Menurut kajian Nurulhayah et al. (2018), kemahiran merupakan faktor terpenting yang mempengaruhi golongan belia dalam bidang perniagaan. Malah kemahiran atau pengetahuan usahawan menggunakan teknologi mengikut peredaran masa seperti penggunaan internet membolehkan usahawan

menjalankan perniagaannya secara meluas menggunakan platform atas talian (*online*). Malah melalui platform tersebut, sesuatu produk itu dapat diperkenalkan dan dapat dipasarkan dengan lebih meluas.

ii. Faktor persekitaran

Faktor persekitaran merupakan salah satu faktor yang mendorong penglibatan individu untuk menjalankan aktiviti keusahawanan. Menurut Mohd Hasan (2007), persekitaran yang meluas secara tidak langsung telah memberi kesan terhadap seseorang dalam membuat sebarang keputusan. Di dalam kajian ini, keputusan yang diambil atau yang dilakukan merupakan aspek dalam menjalankan perniagaan. Dan daripada itu, terdapat dua (2) elemen yang telah dikenalpasti sebagai cabang di dalam faktor persekitaran antaranya adalah sokongan dan galakan.

Sokongan dapat ditakrifkan sebagai perbuatan yang menyatakan persetujuan dan memberi perangsang atau tanpa bantuan fizikal. Sokongan yang maksudkan tidak hanya tertumpu kepada wang atau kebendaan. Namun, sokongan yang boleh diberikan adalah berbentuk nasihat, moral dan motivasi. Sokongan keluarga merupakan antara motivasi terpenting di dalam diri seseorang usahawan. Hal ini kerana, melalui motivasi setiap usahawan dapat mengekalkan semangat keusahawanannya sehingga mencapai matlamat yang ditetapkan. Secara umumnya, motivasi adalah suatu yang ada pada diri seseorang yang dapat mengarahkan, mendorong, menggerakkan dan mengaktifkan perilaku seseorang. Motivasi yang ada di dalam diri manusia didorong oleh (a) keinginan akan nada pengakuan, (b) keinginan untuk memiliki sesuatu, (c) keinginan akan kekuasaan dan (d) keinginan untuk hidup (Amalina & Halimah, 2006).

Menerusi kajian Nor Aini & Nur Afiyas (2014), terdapat pandangan mengenai tiga faktor yang mempengaruhi penglibatan wanita dalam bidang keusahawanan antaranya adalah disebabkan oleh (1) Faktor luaran yang terdiri daripada galakan daripada kerajaan dan keluarga, diberhentikan kerja dan dipengaruhi oleh rakan. Seterusnya, (2) faktor diri berkenaan aspek latihan, kemahiran dan pengetahuan dan (3) faktor motivasi mengenai keinginan untuk menambah pendapatan, mendapat kebebasan, untuk di hormati dan sebagainya. Natijahnya, faktor keluarga dikenalpasti sebagai faktor utama yang mempengaruhi usahawan menceburkan diri dalam aktiviti perniagaan dalam menambah pendapatan keluarga.

Galakan ditafsirkan sebagai dorongan, desakan atau memberi sokongan. Dalam kajian ini, galakan yang dimaksudkan dalam keusahawanan adalah sokongan yang diberi oleh kerajaan. Keusahawanan di Malaysia khasnya kepada belia pada masa kini amat digalakkan kerajaan. Hal ini kerana, melalui keusahawanan kadar pengangguran belia di Malaysia akan dapat dikurangkan. Menurut Fadir (2012), masalah pengangguran atau kesukaran untuk mendapatkan pekerjaan merupakan masalah yang sering dikatakan pada masa kini. Oleh itu, kerajaan telah memberi solusi mengenai masalah tersebut melalui RMKe-9 bagi membudayakan keusahawanan khususnya kepada masyarakat dengan tumpuan kepada pelajar, belia, wanita dan golongan siswazah. Bukan itu sahaja, antara galakan yang boleh diterima adalah berbentuk kewangan, kursus kemahiran yang telah disediakan, peralatan (material), kaunselor dan sebagainya (Mohhairil et al., 2021).

Metodologi Kajian

Kajian berbentuk deskriptif ini bertujuan untuk mendapatkan data secara kuantitatif bagi mengenalpasti jenis-jenis aktiviti keusahawanan dan mengenalpasti faktor-faktor yang mendorong belia melibatkan diri dalam bidang keusahawanan. Edaran soal selidik dilakukan bagi mengumpulkan data. Dalam kajian ini, fokus akan diberikan kepada individu yang bergelar belia yang tergolong daripada mereka yang menjalankan keusahawanan sebagai peniaga tidak kira sama ada ianya adalah dari perniagaan keluarga atau perniagaan sendiri. Belia yang terdiri dari mereka yang berumur antara 15 hingga 30 tahun telah dibahagikan kepada beberapa kategori atau julat umur berdasarkan empat (4) julat perbezaan umur iaitu bermula dengan 15-18 tahun, 19-22 tahun, 23-26 tahun, 27-30 tahun.

Saiz sampel kajian ditentukan dari jadual penentuan saiz sampel Krejcie & Morgan (1970). Sebanyak 382 responden diperlukan untuk kajian ini dan teknik persampelan bukan kebarangkalian iaitu persampelan bertujuan (*purposive sampling*) digunakan bagi memperoleh data kajian. Secara umumnya, persampelan bertujuan adalah pemilihan sample-sampel daripada populasi yang khusus dan spesifik. Di dalam kajian ini, sampel-sampel yang dipilih mestilah mempunyai kriteria seperti terdiri daripada golongan belia yang berusia antara 15 hingga 30 tahun dan menjalankan keusahawanan di Daerah Kota Tinggi, Johor. Kajian rintis

dilakukan kepada 30 responden (Hill, 1998) dengan semua mencapai nilai *Cronbach Alpha* yang sangat baik (Bond & Fox 2015). Borang soal selidik digunakan sebagai instrumen kajian yang merangkumi 3 bahagian iaitu Bahagian A, Bahagian B dan Bahagian C. Bahagian A adalah mengenai maklumat responden. Bahagian B adalah mengenai profil syarikat usahawan manakala bahagian C adalah mengenai dimensi soalan berkaitan kajian iaitu faktor dorongan dalam keusahawanan. Data dianalisis melalui pendekatan analisis deskriptif menggunakan Statistical Package for Social Science (SPSS).

Hasil dan Perbincangan Kajian

1. Demografi Responden

Bilangan responden terdiri daripada lelaki adalah sebanyak 228 orang bersamaan dengan 59.7 peratus. Manakala bilangan responden perempuan pula adalah sebanyak 154 orang bersamaan dengan 40.3 peratus. Secara keseluruhannya, bilangan responden lelaki adalah lebih ramai berbanding responden perempuan. Namun begitu, perbezaan jantina tidak menjadi permasalahan atau halangan di dalam kajian ini kerana setiap individu lelaki atau perempuan berhak untuk memilih kerjaya sebagai seorang usahawan. Selain itu, majoriti responden kajian ini terdiri daripada kaum Melayu iaitu sebanyak 345 orang atau bersamaan dengan 90.3 peratus. Kaum yang mencatatkan jumlah kedua tertinggi pula adalah daripada kaum Cina iaitu dengan jumlah sebanyak 16 orang bersamaan dengan 4.2 peratus. Manakala kaum yang mencatatkan kedudukan ketiga tertinggi adalah daripada kaum Bumiputera Sabah & Sarawak iaitu sebanyak 14 orang bersamaan dengan 3.7 peratus.

Bagi item umur, pecahan julat atau kumpulan umur yang mencatatkan jumlah tertinggi adalah responden yang berumur antara 23 hingga 26 tahun iaitu sebanyak 166 orang bersamaan dengan 43.5 peratus. Manakala, pecahan julat atau kumpulan umur yang mencatatkan jumlah yang terendah pula adalah responden yang berumur antara 15 hingga 18 tahun iaitu sebanyak 30 orang bersamaan dengan 7.9 peratus. Majoriti daripada responden juga terdiri daripada mereka yang berpendidikan SPM iaitu sebanyak 325 orang atau bersamaan dengan 85.1 peratus. Perincian latar belakang responden kajian adalah seperti di Jadual 1.

Jadual 1. Latar belakang responden

Item	Kekerapan (%)
Jantina	
Lelaki	228 (59.7)
Wanita	154 (40.3)
Bangsa	
Melayu	345 (90.3)
Cina	16 (4.2)
India	7 (1.8)
Bumiputera Sabah & Sarawak	14 (3.7)
Umur	
15-18 tahun	30 (7.9)
19-22 tahun	91 (23.8)
23-26 tahun	166 (43.5)
27-30 tahun	95 (24.9)
Tahap pendidikan	
Tidak Bersekolah	35 (9.2)
SPM/MCE	325 (85.1)
STPM/Diploma	14 (3.7)
Ijazah dan ke atas	8 (2.1)

2. Jenis Aktiviti Keusahawan Belia

Jadual 2 menunjukkan pecahan jenis aktiviti keusahawanan yang menunjukkan jumlah yang tertinggi dicatatkan oleh jenis keusahawanan makanan iaitu seramai 71 orang (18.6%) dan jumlah kedua tinggi pula dicatatkan oleh jenis keusahawanan perkhidmatan iaitu sebanyak 55 orang (14.4%). Manakala jumlah kedua terendah pula dicatatkan oleh jenis keusahawanan kraftangan iaitu sebanyak 35 orang (9.2%) dan jumlah terendah pula dicatatkan oleh jenis keusahawanan runcit dan jenis keusahawanan lain-lain dengan jumlah kedua-duanya adalah sebanyak 32 orang (8.4%).

Pada dasarnya, majoriti responden jenis keusahawanan makanan menunjukkan angka yang tinggi disebabkan oleh populasi ini mudah untuk didapati di Daerah Kota Tinggi. Hal ini dikatakan sedemikian kerana, jenis keusahawanan seumpama ini mudah dikenalpasti melalui gerai, restoran, warung, pasar malam dan sebagainya. Walaupun begitu, jenis keusahawanan lainnya juga terdapat di daerah tersebut. Namun, populasi jenis keusahawanan lainnya adalah lebih kecil berbanding jenis keusahawanan makanan. Malahan, terdapat juga sebilangan besar jumlah usahawanan yang menjalankan aktiviti keusahawanan seperti makanan, penternakan, jahitan, pertanian, perkhidmatan, kraftangan, bengkel, runcit dan lain-lain di Kota Tinggi.

Jadual 2. Pecahan jenis-jenis aktiviti keusahawanan yang diceburi oleh responden

Jenis Aktiviti	Kekerapan	Peratusan (%)
1) Penternakan	37	9.7
2) Makanan	71	18.6
3) Jahitan	46	12.0
4) Pertanian	37	9.7
5) Perkhidmatan	55	14.4
6) Kraftangan	35	9.2
7) Bengkel	37	9.7
8) Runcit	32	8.4
9) Lain-lain	32	8.4
Jumlah Keseluruhan	382	100

3. Faktor Dorongan dalam Keusahawanan Belia

Dalam analisis bahagian ini, pengkaji akan menggunakan data berbentuk peratus mengikut Skala Likert yang ditetapkan iaitu; (1) Sangat Tidak Setuju, (2) Tidak Setuju, (3) Tidak Pasti, (4) Setuju dan (5) Sangat Setuju. Seterusnya, data akan diukur menggunakan Interpretasi Skor Min untuk menunjukkan tahap penilaian responden terhadap soalan-soalan yang dikemukakan.

Faktor Individu

Bagi faktor individu, terdapat empat (4) dimensi yang diukur iaitu peluang, sikap (minat), sikap (keinginan untuk berdikari) dan galakan. Bagi dimensi peluang, terdapat enam (6) pernyataan mewakili dimensi ini. Jadual 3 menunjukkan keseluruhan pernyataan menunjukkan skor min berada pada tahap signifikan tinggi. Namun begitu, skor min yang mencatatkan nilai tertinggi adalah dari pernyataan pertama (1) yang menyatakan bahawa bidang keusahawanan telah memberi peluang pekerjaan dan pernyataan ketiga (3) yang menyatakan bahawa keusahawanan memberi keuntungan kepada responden. Nilai skor min menggambarkan bahawa bidang keusahawanan yang mereka ceburi telah memberi peluang pekerjaan serta dapat memperoleh keuntungan hasil daripada perniagaan tersebut. Selain itu, bidang keusahawanan dianggap dapat membuka peluang pekerjaan kepada belia dan masyarakat dengan skor min 4.25. Hasil kajian ini juga disokong dari kenyataan Muhammad Zalhafizi et al. (2020) yang memaklumkan usahawan bukan sahaja mencipta perniagaan baharu

sahaja malah ianya juga turut meningkatkan peluang pekerjaan kepada rakyat dan menyumbang kepada pembangunan ekonomi negara.

Jadual 3. Skor min dimensi faktor individu: Peluang

Penyataan	Skor Min	Tahap Signifikan
1) Saya menyedari bahawa bidang keusahawanan telah memberi peluang pekerjaan kepada saya	4.26	Tinggi
2) Melalui keusahawanan, saya dapat menjana sumber pendapatan	4.24	Tinggi
3) Melalui keusahawanan, ianya memberi keuntungan kepada saya	4.26	Tinggi
4) Saya menyedari bahawa, bidang keusahawanan mampu membuka peluang pekerjaan kepada belia dan masyarakat	4.25	Tinggi
5) Saya menyedari bahawa, persaingan pekerjaan yang tinggi menyebabkan saya sukar untuk memerolehi pekerjaan	4.24	Tinggi
6) Saya lebih memilih keusahawanan sebagai salah satu sektor pekerjaan baharu	4.23	Tinggi
Purata	4.25	Tinggi

Purata skor min bagi dimensi faktor individu iaitu peluang adalah sebanyak 4.25 yang bermaksud purata responden bersetuju bahawa peluang adalah penting di dalam sesebuah aktiviti keusahawanan. Hal ini kerana, peluang dapat dikenalpasti sebagai agen atau pengantara yang dapat menyelesaikan isu berkaitan dengan pekerjaan, penjana sumber pendapatan dan keuntungan (Maisarah & Sarmila 2017).

Bagi dimensi sikap (minat), Jadual 4 menunjukkan tiga (3) pernyataan yang mencatatkan skor min pada tahap signifikan tinggi. Skor yang tertinggi adalah 4.22 dengan responden bersetuju mereka berminat untuk berkecimpung dalam dunia perniagaan. Ianya diikuti oleh responden bersetuju berminat untuk mempelajari ilmu keusahawanan (4.20) dan juga berminat dalam bidang pertanian, penternakan, perkhidmatan, bengkel, runcit, jahitan, kraftangan (4.19). Pada dasarnya, ilmu keusahawanan itu tidak hanya melibatkan pembelajaran secara formal sahaja. Namun begitu, melalui pendidikan atau pembelajaran secara tidak formal seperti pengalaman, pemerhatian dan latihan secara tidak langsung dapat menambah ilmu pengetahuan kepada seseorang usahawan itu. Menerusi kajian Yusuf & Sapiah (2010), hasil kajian menunjukkan bahawa sebahagian besar daripada pelajar yang menjalankan aktiviti keusahawanan secara kecil-kecilan mendapatkan latihan secara tidak formal tentang dunia perniagaan. Malahan menurut Suhaimi (1991) melalui kajian Yusuf & Sapiah (2010), bertitik tolak dengan pengalaman, pengetahuan dan kebolehan yang mereka peroleh menerusi perniagaan kecil-kecilan, sekurang-kurangnya dapat menanam minat mereka untuk terus menceburi keusahawanan.

Jadual 4. Skor min dimensi faktor individu: Sikap (minat)

Penyataan	Skor Min	Tahap Signifikan
1) Saya berminat untuk berkecimpung di dalam dunia perniagaan.	4.22	Tinggi
2) Saya berminat untuk mempelajari ilmu keusahawanan secara mendalam	4.20	Tinggi
3) Saya menyedari bahawa, minat terhadap pertanian, penternakan, perkhidmatan, bengkel, runcit, jahitan, kraftangan dan sebagainya mampu menjadikan saya sebagai seorang usahawan yang sesungguhnya	4.19	Tinggi
Purata	4.20	Tinggi

Purata skor min bagi dimensi faktor individu iaitu sikap (minat) adalah sebanyak 4.20. Ini bermaksud purata responden bersetuju bahawa minat menjadikan mereka untuk berkecimpung di dalam dunia keusahawanan. Malah bukan itu sahaja, menurut Maisarah & Sarmila (2017) minat yang timbul di dalam diri usahawan bukan sahaja timbul sejak dirinya masa kecil atau disebabkan oleh persekitaran asal usul kerluarga. Sebaliknya, minat itu wujud apabila seseorang individu diasah atau dipupuk menjadi usahawan.

Faktor individu yang ketiga iaitu sikap (keinginan untuk berdikari) mempunyai empat (4) pernyataan. Jadual 5 menunjukkan julat skor min bagi semua pernyataan adalah diantara 3.78 hingga 4.21. Ia menerangkan bahawa semua skor min di tahap signifikan tinggi. Responden bersetuju bahawa sebagai usahawan mereka mestilah memiliki sikap yang positif terhadap risiko yang mendatang seperti sentiasa memikirkan matlamat dan tujuan perniagaan, berani dalam mengambil risiko dan sebagainya. Selain itu, responden bersetuju bahawa sebagai usahawan mereka dapat menentukan garis panduan mereka sendiri, menentukan peraturannya sendiri serta dapat menentukan masanya sendiri dalam bekerja. Hal ini kerana, segala aktiviti atau kegiatan perniagaan itu tidak terikat oleh mana-mana badan atau pihak. Sebaliknya, ianya bebas dalam menentukan sesuatu perkara sama ada di dalam aspek pengurusan perniagaan, pembuatan keputusan, waktu beroperasi dan sebagainya.

Jadual 5. Skor min dimensi faktor individu: Sikap (keinginan untuk berdikari)

Penyataan	Skor Min	Tahap Signifikan
1) Saya menyedari bahawa sebagai usahawan saya mestilah memiliki sikap yang positif terhadap risiko yang mendatang	4.21	Tinggi
2) Saya sanggup mengeluarkan sejumlah wang untuk memulakan perniagaan saya.	4.16	Tinggi
3) Saya pernah meminjam wang dari anggota keluarga sebagai modal permulaan perniagaan.	3.78	Tinggi
4) Saya menyedari bahawa, sebagai usahawan ianya membolehkan saya menentukan garis panduan, peraturan dan masa bekerja sendiri	4.19	Tinggi
Purata	4.09	Tinggi

Purata skor min bagi dimensi faktor individu iaitu sikap (keinginan untuk berdikari) iaitu sebanyak 4.09. Purata responden bersetuju bahawa keinginan untuk berdikari merupakan salah satu faktor yang mendorong penglibatan belia dalam keusahawanan. Menurut Maisarah & Sarmila (2017), keinginan telah membuka ruang kepada sikap ingin mencuba, keinginan untuk bekerja, keinginan untuk berdikari dan mengatasi rasa malu sehingga telah memperoleh kejayaan dalam bidang yang diceburi.

Faktor individu yang terakhir iaitu pengetahuan dan kemahiran merangkumi enam (6) pernyataan yang masing-masing mendapat skor min pada tahap signifikan yang tinggi. Jadual 6 menunjukkan responden bersetuju bahawa melalui penggunaan internet usahawan dapat menjalankan perniagaannya secara atas talian dan dapat memperkenalkan dan memasarkan produknya secara berleluasa. Pada masa kini, salah satu media atau alat pengantara yang boleh digunakan usahawan bagi memperkenalkan atau memperluaskan lagi pasaran produk atau perkhidmatan mereka adalah melalui teknologi. Dengan adanya, teknologi seperti telefon bimbit dan rangkaian internet ianya secara tidak langsung dapat memperluaskan pasaran produknya melalui atas talian. Menurut Gusniar et al. (2014) melalui kajian Azwin & Nor Aisyah (2021), menyatakan bahawa ramai usahawan kini lebih mengemari atau suka menjual serta mempromosikan produk mereka melalui atas talian. Hal ini secara tidak langsung menjadi asbab kepada perkembangan produk mereka tersebar di seluruh dunia.

Selain itu, responden bersetuju bahawa pada masa kini kemahiran amatlah penting dalam sesebuah perniagaan. Hal ini kerana, kemahiran merupakan ilmu yang tidak terbatas dan merupakan perkara yang sering berubah-ubah mengikut perkembangan semasa dan teknologi. Oleh itu, kemahiran perlulah selaras dengan perkembangan semasa dan kemahiran perlulah sentiasa dipertingkatkan seiring dengan peredaran semasa dan teknologi. Purata skor min bagi dimensi faktor individu iaitu pengetahuan dan kemahiran mencatatkan nilai sebanyak 4.17. Ini membawa maksud bahawa purata responden bersetuju pengetahuan dan kemahiran

merupakan salah satu faktor yang mendorong penglibatan belia dalam keusahawanan. Menurut Maisarah & Sarmila (2017), pengetahuan dan kemahiran dapat membuka ruang kepada responden untuk memajukan diri dalam bidang keusahawanan terutamanya dari segi penggunaan teknologi dan teknik-teknik yang boleh digunakan dalam perniagaan.

Jadual 6. Skor min dimensi faktor individu: Pengetahuan dan kemahiran

Penyataan	Skor Min	Tahap Signifikan
1) Saya mempunyai ilmu pengetahuan dan kemahiran dalam keusahawanan.	4.12	Tinggi
2) Saya sedar bahawa kemahiran dalam perniagaan perlu dipertingkatkan dari semasa ke semasa.	4.17	Tinggi
3) Saya sedar pada masa kini, penggunaan internet seperti komunikasi, kemahiran berbahasa dan kemahiran khusus dalam keusahawanan amat penting pada masa kini	4.18	Tinggi
4) Saya sering berkongsi pengetahuan sesama komuniti perniagaan bagi menambah ilmu pengetahuan	4.14	Tinggi
5) Saya menyedari bahawa melalui internet, saya dapat menjalankan perniagaan secara atas talian	4.19	Tinggi
6) Saya dapat memperkenalkan dan memasarkan produk saya secara atas talian	4.19	Tinggi
Purata	4.17	Tinggi

Faktor Persekitaran

Terdapat dua (2) dimensi untuk faktor persekitaran iaitu sokongan dan galakan. Dimensi sokongan merangkumi lima (5) pernyataan dan julat skor min adalah di antara 4.14 hingga 4.19. Ia menunjukkan skor min pada tahap signifikan yang tinggi (Jadual 7).

Jadual 7. Skor min faktor individu: Faktor Persekitaran

Penyataan	Skor Min	Tahap Signifikan
1) Saya mengetahui bahawa sokongan tidak hanya melibatkan wang dan kebendaan sahaja.	4.14	Tinggi
2) Saya sedar, motivasi, moral dan nasihat juga merupakan bentuk sokongan yang boleh diberikan oleh ahli keluarga.	4.16	Tinggi
3) Motivasi yang terdapat di dalam diri saya seperti keinginan untuk hidup, keinginan untuk memiliki sesuatu dan keinginan akan kekuasaan merupakan faktor yang mendorong saya menjalankan perniagaan.	4.18	Tinggi
4) Saya mengetahui bahawa sokongan keluarga, rakan dan latar belakang individu merupakan salah satu bentuk sokongan modal sosial.	4.15	Tinggi
5) Saya bersemangat menjalankan perniagaan adalah untuk diri dan keluarga	4.19	Tinggi
Purata	4.16	Tinggi

Responden bersetuju bahawa mereka menjalankan perniagaan adalah untuk dirinya dan keluarga dengan skor min 4.19. Menurut kajian Ahmad Firdause & Mohd Rafi (2017), salah satu faktor yang menyebabkan usahawan itu menceburi bidang perniagaan disebabkan oleh latar belakang usahawan yang lahir dalam keadaan keluarga yang kurang berkemampuan atau miskin. Bagi mencapai kehidupan yang lebih baik di masa hadapan, disebabkan itu usahawan tersebut melibatkan diri secara langsung di dalam bidang keusahawanan. Kajian Ahmad Firdause & Mohd Rafi (2017) turut mendapati bahawa, melalui keusahawanan ianya sedikit-sebanyak dapat menambah jumlah pendapatan bagi membantu keluarga serta dapat menampung kos sara

hidup usahawan yang tinggal di kawasan bandar. Selain itu, responden bersetuju bahawa keinginan untuk hidup, keinginan untuk memiliki sesuatu dan keinginan akan kekuasaan merupakan salah satu faktor yang mendorong mereka terlibat dalam keusahawanan. Ini kerana, melalui keusahawanan segala yang dimahukan akan dapat dicapai sekiranya usahawan itu berusaha dengan giat dan berjaya mencapainya.

Purata skor bagi dimensi faktor persekitaran iaitu sokongan mencatatkan nilai sebanyak 4.16. Ini bermaksud, bahawa purata responden bersetuju bahawa sokongan merupakan salah satu faktor yang mendorong penglibatan belia dalam keusahawanan. Ini kerana, sokongan daripada keluarga dilihat meningkatkan semangat di dalam diri usahawan untuk terus berjaya. Menurut kajian Mohhiril et. al (2021), seramai empat (4) daripada lapan (8) orang informan yang terdiri daripada usahawan orang kurang upaya (OKU) menyatakan bahawa sokongan daripada keluarga yang diterima menerusi motivasi dan dorongan semangat menjadikan mereka penguat untuk terus berjaya di dalam keusahawanan. Begitu juga menurut kajian Nur Afifah & Nurhawani (2021), yang menyatakan bahawa faktor sokongan daripada keluarga menjadi faktor kepada kejayaan usahawan wanita di Daerah Pasir Putih Kelantan.

Untuk dimensi galakan, terdapat enam (6) pernyataan yang mewakili dimensi ini. Jadual 8 menunjukkan julat skor min bagi kesemua pernyataan berkenaan adalah di antara 3.62 hingga 4.18.

Jadual 8. Skor min dimensi faktor persekitaran: Galakan

Penyataan	Skor Min	Tahap Signifikan
1) Saya menyedari bahawa kerajaan telah memberi galakan di dalam bidang keusahawanan di Malaysia	4.18	Tinggi
2) Saya mengetahui bahawa golongan belia amat ditekankan oleh kerajaan bagi menceburi bidang keusahawanan.	4.16	Tinggi
3) Saya mengetahui bahawa, melalui keusahawanan kadar pengangguran belia di Malaysia dapat dikurangkan	4.17	Tinggi
4) Saya mengetahui bahawa, melalui Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) iaitu pembudayaan keusahawanan merupakan alternatif yang dilakukan kerajaan bagi mengurangkan kadar pengangguran dalam kalangan belia	4.09	Tinggi
5) Saya mengetahui bahawa, terdapat pelbagai program telah dianjurkan kerajaan bagi menarik minat masyarakat untuk menyertai bidang keusahawanan.	3.96	Tinggi
6) Saya merupakan salah satu masyarakat yang terlibat secara langsung dengan program-program yang telah dianjurkan oleh kerajaan seperti kursus kemahiran, penerima bantuan wang pemula keusahawanan, kaunseling, seminar dan sebagainya	3.62	Sederhana
Purata	4.03	Tinggi

Dari dapatan kajian, responden bersetuju bahawa mereka telah menyedari kerajaan telah banyak memberi galakan kepada masyarakat khususnya belia untuk melibatkan diri dalam bidang keusahawanan dengan skor min 4.18. Menurut Anon. (2019), salah satu program yang telah dilakukan kerajaan dalam mengembangkan sektor keusahawanan adalah melalui Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA). Salah satu tujuan utama pelan ini dilakukan adalah untuk membantu usahawan wanita untuk memulakan perniagaannya disamping dapat manambah kewangan keluarga. Hasil daripada pelan tersebut, ramai masyarakat kini menjalankan aktiviti perniagaan serta cakna dan sedar akan galakan yang telah diberikan oleh kerajaan.

Selain itu, dengan skor min 4.17 menunjukkan responden bersetuju bahawa menerusi keusahawanan kadar pengangguran negara dapat dikurangkan dan belia merupakan antara golongan yang disasarkan oleh kerajaan untuk menceburi bidang keusahawanan. Menurut Anon. (2022), bilangan penganggur belia yang berumur antara 15 hingga 24 tahun berkurangan sebanyak 2.1 peratus pada bulan febuari 2022 iaitu dengan merekodkan sebanyak 356,900 orang berbanding 365,500 orang pada bulan Januari 2022. Menurut Mohd Uzir melalui Anon. (2022), permintaan atau tawaran peluang pekerjaan kepada masyarakat bagi sektor

perkhidmatan, perdagangan borong dan runcit serta jenis aktiviti keusahawanan makanan dan minuman menjadikan bilangan pengangguran di Malaysia semakin menurun.

Namun begitu, terdapat satu (1) pernyataan yang berada pada tahap signifikan sederhana iaitu responden merupakan salah satu masyarakat yang terlibat secara langsung dengan program-program yang telah dianjurkan oleh kerajaan seperti kursus kemahiran, penerima bantuan wang pemula keusahawanan, kaunseling, seminar dan sebagainya mendapat skor min ini adalah sebanyak 3.62. Dapatan ini memberi gambaran bahawa ajoriti responden tidak pasti bahawa mereka pernah terlibat secara langsung atau sebaliknya di dalam program-program keusahawanan yang telah dianjurkan oleh kerajaan.

Purata skor min bagi dimensi faktor persekitaran iaitu galakan mencatatkan nilai sebanyak 4.03. Ini bermaksud, purata responden bersetuju bahawa galakan merupakan salah satu faktor yang mendorong penglibatan belia dalam keusahawanan. Pada dasarnya, galakan dapat diertikan kepada sokongan. Dalam kajian ini, sokongan atau galakan yang dipamerkan adalah dari kalangan keluarga, rakan dan kerajaan

Hasil keseluruhan kajian menunjukkan majoriti usahawan bersetuju bahawa faktor yang mendorong penglibatan belia dalam keusahawanan adalah disebabkan oleh faktor individu iaitu peluang (min:4.25), sikap (minat) (min:4.20), sikap (keinginan untuk berdikari) (min:4.09), pengetahuan dan kemahiran (min:4.17). Manakala, faktor persekitaran pula ialah sokongan (min:4.16) dan galakan (min:4.03). Ini bermakna, kedua-dua faktor iaitu (i) faktor individu dan (ii) faktor persekitaran sangat mempengaruhi penglibatan usahawan belia dalam perniagaan di Kota Tinggi.

Jadual 9. Purata keseluruhan dimensi mengikut faktor

Dimensi	Purata Skor Min	Tahap Signifikan
Faktor Individu: Peluang	4.25	Tinggi
Faktor Individu: Sikap (Minat)	4.20	Tinggi
Faktor Individu: Sikap (Keinginan untuk berdikari)	4.09	Tinggi
Faktor Individu: Pengetahuan dan Kemahiran	4.17	Tinggi
Faktor Persekitaran: Sokongan	4.16	Tinggi
Faktor Persekitaran: Galakan	4.03	Tinggi

Berdasarkan hasil analisis, Jadual 9 menunjukkan penglibatan belia dalam keusahawanan telah dipengaruhi oleh beberapa faktor yang dirujuk sebagai faktor individu dan faktor persekitaran. Malah bukan itu sahaja, pendekatan pihak-pihak tertentu seperti kerajaan melalui Dasar Keusahawanan Nasional 2030 (DKN 2030), Dasar Pembangunan Keusahawanan dan dasar-dasar lainnya juga turut menjadi menyumbang penglibatan belia di dalam bidang keusahawanan. Hal ini seiring dengan kajian Maisarah & Sarmila (2017), yang menyatakan bahawa penglibatan pihak-pihak tertentu seperti kerajaan, badan-badan swasta dan NGO menjadi faktor kepada kejayaan dan penglibatan belia sebagai usahawan.

Kesimpulan

Kesimpulannya, dapatan kajian mendapati bahawa kajian ini telah menepati sasaran objektif kajian iaitu majoriti daripada belia menjalankan aktiviti keusahawanan di dalam bidang makanan. Hasil kajian mendapati, faktor individu dan faktor persekitaran sangat mempengaruhi penglibatan belia dalam keusahawanan. Faktor-faktor tersebut terdiri daripada enam (6) elemen utama iaitu peluang, sikap (minat), sikap (keinginan untuk berdikari), pengetahuan dan kemahiran, sokongan dan galakan. Kajian ini dapat memberi tinjauan awal kepada pihak berkepentingan seperti Perbadanan Perusahaan Kecil dan Sederhana Malaysia (SME Corp. Malaysia), Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi (KUSKOP), Jabatan Belia Dan Sukan Negara untuk merancang hala tuju aktiviti keusahawanan agar sentiasa mendapat perhatian penduduk terutamanya penduduk Daerah Kota Tinggi, Johor. Selain itu, belia perlu diberi galakan yang jitu melalui Program Tunas Usahawan Belia Bumiputera. Pada asasnya, program ini dianjurkan adalah untuk memupuk dan menanam semangat keusahawanan di kalangan belia, menganjakkan paradigma belia dari pekerjaan kepada pemilik atau pengusaha perniagaan serta membentuk daya tahan dan jati diri belia dalam mengendalikan perniagaan sendiri (Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi 2014). Dengan cara

ini, lebih ramai belia terdorong untuk melibatkan diri dalam aktiviti keusahawanan seterusnya mempunyai ilmu dalam mengendalikan perniagaannya. Kajian ini juga boleh diluaskan lagi secara lebih spesifik kepada jenis atau sektor keusahawanan yang diceburi serta kawasan dan demografi yang berbeza agar dapat memberi manfaat kepada pihak yang berkepentingan secara menyeluruh.

Penghargaan: Ditujukan kepada semua penulis dan pihak yang terlibat dalam menjayakan penulisan artikel ini.

Kenyataan Persetujuan Termaktum: Persetujuan diberikan oleh semua pihak bagi menjayakan penyelidikan ini.

Konflik Kepentingan: Penulis mengesahkan tiada konflik kepentingan dalam kajian ini,

Rujukan

- Amalina, A. I. & Halimah, H. (2006). Pendorong motivasi usahawan bumiputera. *Kertas Kerja Seminar Serantau Ke-8 2017*. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Bond, T. G. & Fox, C. M. (2015). Applying the Rasch model fundamental measurement in the human sciences. Edisi Ke-3. Routledge & T. & F. Group, Eds.
- Douglas, E. J. & Dean, A. S. (2002). Self-Employment as a career choice: attitudes, entrepreneurial intentions, and utility maximization. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 26(3), 81–90.
- Muhamad Fadir, I. (2012). *Cabaran golongan belia menceburi bidang keusahawanan kajian kes: Parit Raja, Batu Pahat, Johor*. Universiti Tun Hussein Onn Malaysia.
- Hill, R. (1998). What sample size is 'enough' in internet survey research? *Interpersonal computing and technology. An electronic Journal for the 21st Century*, 6, 1-12.
- Isma, A. & Mohamad, Z. (2011). Pembangunan modal insan dalam kalangan fakir dan miskin sebagai usahawan : kajian kes di Lembaga Zakat Selangor. *Journal of Human Capital Development*, 4(2), 41–56.
- Jabatan Perangkaan Malaysia (2021, 8 April). *Statistik utama tenaga buruh di Malaysia*. https://jtksm.mohr.gov.my/sites/default/files/2024-01/eBook%20iStatistik%20bil%203%20_2022.pdf
- Junaidi, A. B., Mohd, F. M. J., Yahaya, I. Abdul Halim. S., Jeniri, A., Rosmadi, F. & Novel, L. (2012). Persepsi politik pengundi belia melayu pasca pilihan raya umum (PRU) 2008 di Malaysia. *Jurnal Melayu*, 9, 91–214.
- Khairil, A. M. A & Zubir, S. (2020, April 9). *Peluang kenalpasti perniagaan berpotensi pasca Covid-19*. Sinar Harian. <https://www.sinarharian.com.my/article/78213/berita/nasional/peluang-kenal-pasti-perniagaan-berpotensi-pasca-covid-19>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610
- Maisarah, C. A. & Sarmila, M. S. (2017). Belia dan keusahawanan tani: kajian faktor-faktor yang mempengaruhi penglibatan belia sebagai usahawan tani di Pasir Puteh, Kelantan. *Jurnal Wacana Sarjana*, 1(1).
- Mohd Fauzi, F. (2020, August 21). *Merungkai kembali isu had umur belia di Malaysia*. Majlis Belia Malaysia. <https://belia.org.my/wp/2020/08/21/merungkai-kembali-isu-had-umur-belia-di-malaysia/>.
- Mohd, H. (2007). *Faktor-faktor yang telah mendorong graduan dan alumni Universiti Teknologi Malaysia menceburi bidang keusahawanan*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohd Nasir, R. & NuruL Huda, M. (2022). *Keusahawanan menurut perspektif Al-Quran*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohhairil, I., Aizan S. A. & Nur Saadah M. A. (2021). Sokongan psikologi dalam perniagaan kepada usahawan belia kurang upaya fizikal. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 35(1), 74-86.
- Muhammad Zulhafizi M. Y., Zurinah, T., Jalaluddin A. M & Ali, S. (2020). Cabaran usahawan muda dalam perniagaan industri kecil dan sederhana (IKS) di Malaysia. *Malaysia Journal of Social Science and Humanities*, 5 (12), 355-366.

- Nizam, Y. (2021, January 19). Pengangguran belia membimbangkan. *Utusan Malaysia*. <https://www.utusan.com.my/rencana/2021/01/pengangguran-belia-membimbangkan/>
- Nor Aini, I. & Nur Afiyas, D. (2014). Aktiviti hiran di kawasan FELDA : analisis faktor pendorong penglibatan wanita dalam aktiviti perniagaan. *Prosiding PERKEM ke-9*, 467-476.
- Nor Suhaily, B., Muhammad Shahreza, S., Nur Suriana, A., Shuhaimi, J. & Suhaila, N. (2016). Kajian faktor penglibatan belia dalam bidang keusawanan. *Proceeding of the 3rd International Conference Management & Muamalah 2016*, 172–181.
- Nurulhayah, M., Wan Nur, S. W. M. F. & Rohailin, Z. (2018). Kesiediaan golongan belia dalam bidang perniagaan atas talian di pantai dalam, kuala lumpur. *Journal of Business Innovation*, 3(2), 52–60.
- Nurzulaikha, A. & Noor Aslinda., A. S. (2021). Hubungan antara faktor sokongan pendidikan dan minat pelajar dalam bidang keusahawanan. *Research in Management of Technology and Business*, 2(1), 1498–1508.
- Rohana, T. & Norhasni. (2014). Akidah, akhlak dan hubungannya dengan tingkah laku belia di institusi pengajian tinggi. *Jurnal Ilmu Pendidikan dan Pengajaran*, 1(1), 64-79
- Safiah, S., Siti Slida, Rozita, A., Asmah, L., Alias, A. & Zainal, A. (2016). Penyertaan belia dalam pembuatan keputusan melahirkan kemahiran kepimpinan. *Proceeding of The International Conference on Government & Public Affairs 2016*, 1-7.
- Shamsiah, M. N., & Nor'Azah, A. S. (2014). Ciri-ciri keusahawanan dalam kalangan guru pelatih. *Jurnal Personalita Pelajar*, 17, 1–8.
- Thuaibah@Suaibah, A. B., Azlah, M. A., Rozeyta, O., Hishamuddin, M. S & Syaharizatul, N. M. (2007). *Penglibatan kaum wanita dalam aktiviti keusahawanan di negeri Johor : kajian terhadap faktor-faktor kritikal kejayaan dan kegagalan pengendalian perniagaan*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Tuan, P. & Lilah, Y. (2016). Belia dan pembudayaan semangat sukarelawan di Malaysia: suatu pemerhatian konseptual. *Malaysian Journal of Society and Space*, 12(9), 161- 172.
- United Nations. (2014, January). *Definition of youth*. <https://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/factsheets/youth-definition.pdf>
- Wan, M., Ibrahim, M. & Nor, H. (2018). Hubungan antara faktor peramal dan kecenderungan kerjaya keusahawanan dalam kalangan ahli Program Tunas Niaga. *Akademika*, 88(3),19–31.